

Истраживање туристичког тржишта

Истраживање туристичког тржишта

Истраживање маркетинга

- Истраживање тржишта, конкуренције, организације продаје, цена и пропаганде
- Ово подручје је много шире од истраживања тржишта

Истраживање тржишта

- Утврђивање потреба потражње и потрошње
- Утврђивање потенцијалног тржишта
- Утврђивање будућег тржишта и будуће продаје
- Утврђивање положаја производа
- Утврђивање будућег асортимана
- Утврђивање жеља, намера, мишљења и побуда потрошача- понашање потрошача

Садржај истраживања туристичког тржишта

1. Истраживање садашњих и потенцијалних услова на туристичком тржишту
2. Истраживање адекватности туристичке понуде са становишта захтева тражње и постојеће потрошње, као и туристичке привреде која треба да одговори захтевима потенцијалне тражње и потрошње
3. Истраживање могућности за унапређење туризма
4. Истраживање цена туристичких услуга

1. Истраживање садашњих и потенцијалних услова на туристичком тржишту

- Истраживање садашњих и потенцијалних туристичких **потреба** на домаћем и иностраном тржишту
- Истраживање садашње и потенцијалне **тражње** као и **фактора** који је одређују
- Утврђивање садашње и потенцијалне **потрошње** према носиоцима и подручјима из којих долазе

2. Истраживање адекватности туристичке понуде са становишта захтева тражње и постојеће потрошње, као и туристичке привреде која треба да одговори захтевима потенцијалне тражње и потрошње

- Истраживање смештајних капацитета и објеката за исхрану
- Истраживање саобраћајне мреже и структуре саобраћајног система
- Истраживање трговинске мреже
- Организација облика забаве и разоноде у туристичким местима
- Конкурентска понуда

3. Истраживање могућности за унапређење туризма са становишта:

- Организације, стратегије и ефеката **пропаганде** у земљи и иностранству
- Организације **сарадње са јавношћу**
- Организације **продајне службе**
- Истраживања разних **тржишних мера** које треба предузимати ради побољшања положаја
- Истраживање **мотива**

4. Истраживање цена туристичких услуга са становишта:

- Економских могућности садашњих и потенцијалних туриста, конкурентских односа на тржишту и цена репроматеријала

Ниво истраживања туристичког тржишта

- Истраживање туристичког тржишта на **макро** нивоу
  - Основно поље интересовања је туристичко тржиште са становишта тражње и адекватности понуде у односу на садашњу и потенцијалну тражњу
  - У развијеним туристичким земљама најзначајнија истраживања врше се у оквиру националних туристичких организација
- Истраживање туристичког тржишта на **микро** ниво
  - Истражују се проблеми везани за туристичку тражњу и понуду са становишта домена интересовања **конкретног предузећа** туристичке привреде
  - Истраживање адекватности понуде у односу на тражњу

Истраживање туристичког тржишта

➤ Средства за истраживање тржишта

- на макро нивоу средства обезбеђује држава
- на микро нивоу финансијска средства обезбеђују предузећа

➤ Значај истраживања туристичког тржишта

- Вођење правилне политике обезбеђења туристичке понуде
- Утврђивање укупне масе инвестиција
- Вођење правилне политике у погледу регионалног развоја земље
- Вођење правилне политике унапређења туризма
- Организација продајне службе
- Вођење правилне политике цена
- Вођење правилне политике саобраћаја
- Организација туристичке привреде

Методи истраживања туристичког тржишта

1. Квантитативне методе

- Историјски методи или методи директних података базирани на секундарним изворима информисања
- Методи испитивања (сондажа), базирани на примарним изворима информисања
- Експериментални методи, базирани на прибављању информација на основу експерименталног посматрања

2. Квалитативне методе

- Засноване су на примени психологије и оријентисане су на истраживању мотива путовања и ставова, односно мишљења страних и домаћих туриста

Историјска метода-метода директних података

- Средње вредности
- Мере варијације
- Индекс
- Тренд
- **Корелација и регресија** на основу којих је могуће конструисати моделе-гравитациони, тржишне сегменте

Средње вредности

- Типичне вредности које карактеришу статистичку масу у целини
  - Аритметичка средина (просек)
  - Модус
  - Медијана
  - Итд.

Мере варијације

- Интервал варијације
- Средње апсолутно одступање
- Варијанса
- Стандардна девијација
- Коефицијент варијације
- Нормализовано одступање

Корелациона анализа

У корелационој анализи се истражује јачина, односно интензитет квантитативног слагања посматраних појава. Корелација је у суштини **међусобна повезаност посматраних појава.**

Регресиона анализа

Статистичко истраживање зависности између две или више појава на чијој се основи врши предвиђање. Она показује како се једна појава (зависно променљива) мења са променом друге појаве.

Индекс

Временски индекси или индекси динамике изражавају релативан однос између обима две или више истородних појава у разним временским раздобљима. Лако се израчунавају: податак из једног временског периода се узима као база (базна вредност) и са њим се упоређује податак из неког другог периода.

Тренд

Тренд је замишљена линија (права или крива) промена појаве на дужи рок, која представља просечно кретање појаве.

Статистички софтвер

A photograph of a person in a white dress shirt and a dark striped tie, sitting at a desk and typing on a laptop keyboard. The person's hands are visible, and the laptop is open in front of them. The background is a plain, light-colored wall.

- Microsoft Excel

- SPSS

- Statistica

Пример 10.